

## Onderwerp

Integraal Zorg Akkoord: bestedingsplan 2024 regio Rijk van Nijmegen

|                           |                                   |                      |                  |
|---------------------------|-----------------------------------|----------------------|------------------|
| <b>Opsteller</b>          | I. Peters                         | <b>Behandeldatum</b> | 17 december 2024 |
| <b>Programma</b>          | Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg | <b>Status</b>        | Openbaar         |
| <b>Portefeuillehouder</b> | C.M.H. Daemen                     |                      |                  |

---

## Advies

1. Het bestedingsplan 2024 SPUK IZA Rijk van Nijmegen vast te stellen.
2. Een herziene dekking vast te stellen van eerder verleende subsidies voor een totaalbedrag van € 1.029.429,00 en deze subsidies alsnog ten laste te brengen van de SPUK IZA-regeling 2024 omdat deze aansluiten bij de IZA-doelen, Programma WWZ, 61418.S4338.44015.
3. Het eerder beschikte bedrag aan de regiogemeenten (excl. Nijmegen) van € 174.740,00 te herzien en deze op te hogen met een totaalbedrag van € 442.780 tot € 617.520,00, ten laste van 61418.S4338.t.b.v. de door de regiogemeenten gemaakte kosten voor IZA activiteiten.

## Aanleiding

In september 2022 is het Integraal Zorgakkoord (IZA) ondertekend door een groot aantal bij de zorg betrokken partijen, de VNG en het ministerie van VWS. Het doel van dit akkoord is om het Nederlandse zorgstelsel toegankelijk, goed van kwaliteit en betaalbaar te houden. Eind 2023 is het regioplan Rijk van Nijmegen vastgesteld waarin een aantal doelstellingen zijn geformuleerd om de knelpunten met betrekking tot de zorg in de regio aan te pakken. Deze doelstellingen hebben betrekking op de volgende onderwerpen: preventie, kwetsbare groepen, acute zorg, mentale gezondheid, arbeidsmarkt en digitale transformatie.

## Toelichting SPUK IZA

Het Rijk stelt voor gemeenten een Specifieke Uitkering (SPUK) IZA beschikbaar om deze transformatie mede vorm te geven. In de regio Rijk van Nijmegen gaat dit om een bedrag van maximaal € 2.552.974 per jaar van 2023 t/m 2026. In de samenwerkingsovereenkomst IZA hebben we als regiogemeenten vastgelegd dat het PFO Zorg en Welzijn afstemt over subsidies en financiële overeenkomsten namens de gemeenten. Belangrijke voorwaarde voor de IZA middelen is dat deze middelen regionaal worden ingezet. Daarnaast kunnen de middelen van de SPUK IZA niet worden overgeheveld naar het volgende jaar. Alles wat niet is uitgegeven, moet worden terugbetaald aan het Rijk. De verantwoording van de middelen gaat via Single Information Single audit (SiSa) methodiek. Het Rijk heeft bestedingscriteria meegegeven voor de SPUK IZA in de vorm van een 'Werkagenda VNG bij het Integraal Zorgakkoord (IZA)'. Dit bestedingsplan komt uiteraard overeen met de inhoud van deze werkagenda.

Dit voorstel is akkoord bevonden door het regionaal PFO Zorg & Welzijn op 5 december 2024.

## Beoogde impact

Door als regiogemeenten samen te werken aan het IZA dragen we als gemeenten samen met het zorg- en welzijnsdomein bij aan het goed, toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg in onze regio. Dit voorstel draagt tevens bij aan onderdelen van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg:

*Ambitie:*

- We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

*Doelen:*

- We verkleinen de gezondheidsverschillen door inwoners met verhoogde gezondheidsrisico's extra te ondersteunen.
- We realiseren een preventieve basisinfrastructuur ter bevordering van de volksgezondheid via een integrale aanpak.

### Argumenten

*1.1 Het bestedingsplan 2024 is regionaal ambtelijk en bestuurlijk afgestemd en bevat de kosten voor personele inzet en (reeds betaalde) activiteiten die bijdragen aan IZA opgaven.*

Door beperkte regionale ambtelijke capaciteit en het ontbreken van een kwartiermaker ten behoeve van het IZA in de eerste helft van het jaar hebben we in 2024 slechts beperkt tijd en mogelijkheden gehad om het geld regionaal doordacht, conform de voorwaarden uit de SPUK, uit te geven. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2024 vrijwel geen nieuwe activiteiten voor het IZA hebben opgezet. Daarom kiezen we ervoor reeds betaalde kosten, en verleende subsidies, passend onder het IZA beleid, onder te brengen bij het IZA. Dit is in 2023 ook op deze manier gegaan. In overleg met alle gemeenten uit het Rijk van Nijmegen hebben we een aantal (reeds betaalde) activiteiten en verleende subsidies aangewezen.

Criteria die we hierbij gehanteerd hebben zijn:

- Activiteiten kennen een regionaal karakter. Bijvoorbeeld door een bijdrage vanuit alle gemeenten (zoals de centrale voorziening RIBW of Ixta Noa) of vanuit huidige regionale samenwerking.
- Activiteiten dragen bij aan de doelen uit het IZA en de richting van het regioplan.
- Organisatie van regionale samenwerkingsstructuur

Aan de hand van bovenstaande criteria, met het bestedingsplan 2023 als basis, hebben we regionaal een afweging gemaakt wat past binnen de gestelde kaders.

In het bestedingsplan 2024 (bijlage 1) staat een overzicht van de ondergebrachte bestedingen.

Met de volgende 3 onderdelen heeft u, in eerdere vergaderingen dit jaar, reeds ingestemd. Deze regels zijn daarom grijs gearceerd in de begroting van het bestedingsvoorstel (bijlage 1):

- Subsidieverlening Pro Persona Connect van (€113.421);
- Jaarbijdrage Nijmegen Op Eén Lijn (NOEL) (€ 73.207);
- Gemeenten - Versterken ketenaanpakken (€ 301.405<sup>1</sup>).

---

<sup>1</sup> Dit bedrag wijkt iets af, dit was eerst €305.796,-, het is lager geworden omdat het niet meer volledig uit te geven viel.

2.1 Doordat elke gemeente reeds betaalde activiteiten onder het IZA laat vallen, ontstaat er ruimte op de lokale gemeentebegroting in 2024. *De SPUK IZA wordt in 2024 deels ingezet voor verleende subsidies*

Vanwege de beperkte ambtelijke capaciteit heeft de eerste werksessie pas op 26 aug jl. plaatsgevonden. Regionale uniformiteit en afstemming over uitvoer en uitrol van interventies vraagt een regionaal beeld van het huidige gemeentelijk aanbod. Dit was niet voorhanden en wordt nu opgesteld. Voor de onderbouwing van 2024, en het maken van keuzes hierin, kwam dit echter te laat. Dit heeft ertoe geleid dat we in 2024 geen nieuwe activiteiten voor het IZA hebben opgezet. Er is teruggekeken of al eerder verleende subsidies in 2024 aan de criteria van IZA voldeden. Dit leidt er toe dat we voor een bedrag van € 1.029.429,00 aan reeds in 2024 verleende subsidies, alsnog kunnen onderbrengen bij de IZA middelen.

Daarnaast kunnen we betaalde facturen ten laste van andere budgetten tot een bedrag van € 324.910 onderbrengen bij IZA. Het betreft onderstaande subsidies en nota's.

| Eerder verleende subsidies                                | Bedag 2024         | Dekking uit eerdere besluitvorming | omschrijving huidig budget                                                                                                                                                                                            | Herziene dekking |
|-----------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| GGD - gezondheidsmakelaars                                | € 199.320          | 67418.S2097                        | Netwerksamenwerking in de wijk, 1.812 uur                                                                                                                                                                             | 61418.S4338      |
| Coöperatieve Verloskundigen Nijmegen e.o., Prenatale zorg | € 73.145           | 61419.S2691                        | Aanvullend op GALA budget Kansrijke Start.                                                                                                                                                                            | 61418.S4338      |
| RIBW                                                      | € 168.827          | 61424.S3228                        | Vanuit de RIBW wordt inloop en ontmoeting aangeboden voor inwoners met Ernstige Psychiatrische Aandoening (EPA). Deze doelgroep vraagt om een meer beschutte omgeving met begeiding door gediplomeerde professionals. | 61418.S4338      |
| IXTa Noa                                                  | € 237.146          | 61424.S3228                        | IXTa Noa levert herstel ondersteunende begeleiding en maatschappelijke participatie voor mensen met een psychische en/of emotionele kwetsbaarheid. Regionale subsidie                                                 | 61418.S4338      |
| IrisZorg                                                  | € 350.991          | 61220.S0783                        | Preventie verslavingsproblematiek, voorkomen van zorg                                                                                                                                                                 | 61418.S4338      |
| <b>Totaal andere dekking subsidies</b>                    | <b>€ 1.029.429</b> |                                    |                                                                                                                                                                                                                       |                  |
| <b>Eerder betaalde nota's</b>                             |                    |                                    |                                                                                                                                                                                                                       |                  |
| Moviera                                                   | € 232.013          | 61311.S4293                        | Proeftuin voor ouders met pedagogische onmacht/dreigende ondertoezichtstelling (proeftuin), wat gevolgen heeft voor mentale gezondheid                                                                                | 61418.S4338      |
| Sterker/Pro Persona                                       | € 92.897           | 61311.S3212                        | Ouders in complexe scheidingen waardoor kinderen in onveiligheid verkeren (REPS). Samenhang met mentale gezondheid volwassenen.                                                                                       | 61418.S4338      |
| <b>Totaal andere dekking facturen</b>                     | <b>€ 324.910</b>   |                                    |                                                                                                                                                                                                                       |                  |
| <b>Totaal</b>                                             | <b>€ 1.354.339</b> |                                    |                                                                                                                                                                                                                       |                  |

3.1 *Middelen die door regiogemeenten zijn betaald en onder de SPUK IZA vallen worden doorbeschikt*

Als mandaatgemeente ontvangt Nijmegen mede namens de ander gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen de rijksbijdrage SPUK-IZA. In verband met de kassiersfunctie wordt een deel van de ontvangen rijksbijdrage SPUK-IZA doorbeschikt aan de regiogemeenten.

Eerder werden er IZA- middelen voor de ketenaanpakken doorbeschikt aan de regiogemeenten. In totaal was dit (exclusief het bedrag voor Nijmegen) een bedrag van € 174.740,00. Nu wordt opnieuw aanvullend een bedrag van het IZA budget doorbeschikt naar regiogemeenten. Dit is ter grootte van de door de regiogemeenten gemaakte kosten

voor IZA activiteiten (zie bijlage 1). Het betreft een totaalbedrag van € 442.780 als volgt verdeeld over de gemeenten

|                   | Ketenaanpakken | Aanvulling uitgaven IZA | Totaal doorbeschikken |
|-------------------|----------------|-------------------------|-----------------------|
| Berg en Dal       | € 47.680,00    | € 105.823,00            | € 153.503,00          |
| Heumen            | € 16.549,00    | € 51.854,00             | € 68.403,00           |
| Druten            | € 23.777,00    | € 92.871,00             | € 116.648,00          |
| Wijchen           | € 49.264,00    | € 99.952,00             | € 149.216,00          |
| Mook en Middelaar | € 7.307,00     | € 12.237,00             | € 19.544,00           |
| Beuningen         | € 30.163,00    | € 80.043,00             | € 110.206,00          |
|                   | € 174.740,00   | € 442.780,00            | € 617.520,00          |

De eerdere beschikkingen aan de regiogemeenten zullen herzien worden en in totaliteit uitkomen op een totaalbedrag van € 617.520,00.

#### *4.1 De begroting 2025 – 2026 wordt onderbouwd opgesteld*

Voor de komende 2 jaren willen we het anders aanpakken en we zijn reeds begonnen met de voorbereiding daarvan. De besteding van de SPUK IZA middelen willen we inzetten voor thema's waar gemeentelijk regionale versterking nodig is. We hebben daarom een regionale verkenning uitgevoerd (uitvoerende partij is onderzoeksbureau Iresearch) over een vijftal onderwerpen uit de sociale basis. Vanuit de IZA doelen, het regioplan en uitdagingen waar gemeenten nu al voor staan zijn de volgende 5 thema's als prioriteit naar voren gekomen:

1. Mentale gezondheid inwoners
2. Gezond ouder worden
3. Bevordering van een gezonde leefstijl
4. Steun voor mantelzorgers
5. Bestaanszekerheid

De verkenning vormt de basis voor planvorming én afstemming met onze zorg en welzijnspartners binnen Nijmegen op één lijn (NOEL). Er worden duidelijke uitgangspunten opgesteld voor de besteding van de middelen en vervolgens kan de regionale ambtelijke IZA werkgroep tot een bestedingsvoorstel van 2025 en 2026 komen. De planvorming dient in de eerste maanden van 2025 afgerond te worden zodat wij dit zo spoedig mogelijk kunnen voorleggen aan het PFO Zorg en Welzijn en het college van Nijmegen.

### **Kanttekeningen**

#### *1.1. Ontwikkelingen VNG en IZA*

Tijdens de ALV van de VNG op 29 november jl. is besloten dat de VNG uit het IZA akkoord stapt omdat er geen gelijkwaardige positie tussen de VWS, ZN en de VNG, vanwege beperkte transformatiemiddelen en vanwege gebrek aan structurele financiën. Dit besluit is onderdeel van de onderhandelingsstrategie richting het rijk. De VNG komt pas weer aan tafel als er een getekend document ligt over gelijkwaardigheid. Dit kan ook regionale en lokale financiële gevolgen hebben. Het risico bestaat dat het recht op SPUK IZA middelen vervalt vanaf 1 januari 2025 gedurende de tijd dat de VNG niet deelneemt aan het IZA.

#### *2.1. Met het IZA vindt er een verschuiving van zorg naar gezondheid plaats.*

De focus van het IZA ligt op de zorg die onder de Zorgverzekeringswet valt. Het doel van het IZA is om de zorgvraag te laten afnemen door meer in te zetten op de gezondheid van inwoners. Gezondheid, ook wel het preventieve voorliggend veld, is de

verantwoordelijkheid van gemeenten (sociaal domein). Dit betekent dat de vraag naar gemeentelijke voorzieningen vanuit het sociaal domein, en daarmee de druk op gemeenten, zal toenemen. Deze beweging lijkt onomkeerbaar vanwege de steeds groeiende krapte op de zorg arbeidsmarkt. In onze regio zullen we deze beweging blijven monitoren en het gesprek met zorgverzekeraars en zorgaanbieders blijven voeren aan de NOEL tafel. Maar de landelijke voorwaarden zullen belangrijk zijn voor de haalbaarheid van deze beweging. We moeten voorkomen dat alle verantwoordelijkheid (en financiële inzet) bij gemeenten komt te liggen. We zien het belang van gezamenlijk investeren in preventie.

### *3.1 De activiteiten die in 2023 en 2024 onder SPUK IZA vallen hoeven in 2025 en 2026 niet onder SPUK IZA te vallen*

We zien 2023 en 2024, om de genoemde redenen onder argument 1.1 en 2.1, als een uitzondering wat betreft de SPUK IZA. Voor de komende 2 jaren kijken we opnieuw naar de begroting op de manier toegelicht bij argument 4.1 en hierdoor kan het zijn dat eerder opgenomen activiteiten niet opgenomen worden voor 2025 en 2026.

### *4.1 De mogelijkheid bestaat dat het Rijk niet elk bedrag accepteert waardoor er middelen terugbetaald worden*

De besteding van de IZA middelen moeten we via de SiSa verantwoording afleggen, Deze verantwoording zal waarschijnlijk in 2025 plaats vinden. De kans is aanwezig dat mogelijk een enkel bedrag niet geaccepteerd wordt waardoor er in dat jaar nog middelen terugbetaald moeten worden aan het rijk. We zullen dit risico in onze risicoparagraaf opnemen.

## **Financiën**

Door de herziene dekking van eerder verleende subsidies worden gemeentelijke middelen vrijgespeeld. Deze middelen kunnen, gezien het late tijdstip in het jaar, niet alsnog worden ingezet. Daarnaast worden ook betaalde facturen alsnog ondergebracht bij IZA. Dit zal het jaarrekeningresultaat 2024 van de gemeente Nijmegen in totaal voor € 1.354.339 gunstig beïnvloeden.

## **Vervolg**

De herziene dekkingen en beschikkingen zullen in gang gezet worden voor het einde van jaar. En in afwachting van de landelijke ontwikkelingen omtrent het IZA, werken wij regionaal vooralsnog gewoon verder aan het gemeentelijke aandeel voor het toegankelijk houden van de zorg. Mochten de SPUK IZA middelen definitief wegvallen kan dit wel een herijking van plannen en inzet betekenen. Echter de uitdaging om de zorg toegankelijk te houden voor onze inwoners, die wij samen met onze welzijns- en zorgpartijen hebben, blijft.

## **Bijlagen:**

1. Bestedingsplan 2024 SPUK IZA Rijk van Nijmegen
2. Concept beschikking Berg en Dal
3. Concept beschikking Beuningen
4. Concept beschikking Druten
5. Concept beschikking Heumen
6. Concept beschikking Mook & Middelaar
7. Concept beschikking Wijchen